

KÖYLIÖN OSUUSKAUPAN
R. L.

TOIMINTA- JA TILIKERTOMUS
VUODELTA 1928
XXI

~

PORI 1929
OSAKEYHTIÖ KEHITYKSEN KIRJAPAINO

Köyliön Osuuskaupan r. l.

varsinainen

KEVÄTKOKOUS

pidetään maanantaina huhtikuun 1 p:nä 1929 Kepolan työväentalolla alkaen kello 2 i.p.

Kokouksen asiat:

1. Johtokunnan selonteko osuuskunnan toiminnasta edellisestä varsinaisesta kokouksesta kuluneella ajalla ja sen rahallisesta asemasta.
2. Johtokunnan kertomus osuuskunnan toiminnasta päättyneen tilivuoden ajalla ynnä hallintoneuvoston antama lausunto siitä.
3. Tarkastajien kertomus päättyneen tilikauden hallinnon ja tilien tarkastamisesta sekä heidän lausuntonsa.
4. Tilinpäätöksen vahvistaminen.
5. Kysymys vastuuvapauden myöntämisestä johtokunnalle ja hallintoneuvostolle.
6. Kysymys vuosivoiton käyttämisestä.
7. Määrätään tilintarkastajain palkkiot.
8. Valitaan kuluvaan vuoteen varten vähintään kaksi tilintarkastajaa ja näille yhtä monta varamiestä.
9. Evästetään edustajia keskusjärjestöjen kokouksiin.
10. Muut mahdollisesti esille tulevat asiat.

Aluekokouksia:

Päämyymälän alueella maaliskuun 24 p:nä,
Vuorenmaan myymälän alueella maaliskuun 26 p:nä ja
Tuiskulan myymälän alueella maaliskuun 27 p:nä.

Aluekokousten paikat ja alkamisajat mainitaan seinäilmoituksissa.

HALLINTONEUVOSTO.

KÖYLIÖN OSUUSKAUPAN R. L.

TOIMINTA JA TILIKERTOMUS

VUODELTA 1928

21

Kulunut vuosi ei muodostunut maamme talouselämälle lähimainkaan niin edulliseksi kuin vuosi 1927. Vuosi aloitettiin kyllä hyvin toivein, sillä korkokantahan oli laske-
nut edellisen vuoden lopussa. Mutta mitä pitemmälle vuosi kului, sitä selvemmin alkoi tulla näkyviin, että se muodostuu epäedullisemmaksi kuin pitkiin aikoihin. Vuoden loppupuolella todettiin, että maata uhkaa todellinen pulakausi.

Pulakauden yhtenä aiheuttajana oli tavattoman runsas tuonnin enenmyys. Vuonna 1927 oli tuonti ulkomailta 223,7 milj. mk. vientiä suurempi, mutta kuluneena vuotena oli se kokonaista 1,768,5 milj. mk. Tuonti oli 8,011,8 milj. mk., ollen 1,625,9 milj. mk. suurempi kuin edellisenä vuotena. Vienti (takaisinvientii lukuunottamatta) oli 6,243,3 milj. mk., ollen 81,1 milj. mk. pienempi kuin edellisenä vuotena. Viennin pienenemiseen on epäilemättä ollut vaikuttamassa satamalakko, joka alkoi keväällä ja jatkuu vielä kuluvanakin vuotena.

Maataloudessa saatu huono sato, (pohjoisosassa maahan tuli osittainen kato) on myöskin suuresti vaikuttanut taloudellisen pulakauden syntymiseen.

Maataloushallituksen antamien ennakkotietöjen mukaan nousivat sadot vuoden 1927 satoihin verrattuna suunnilleen seuraaviin määriin:

	1928	1927
	milj. kg.	milj. kg.
Vehnä.	23,9	28,9
Ruis	277,9	329,4
Ohra	128,2	143,0
Kaura	509,7	633,0
Peruna	658,5	758,0

Pulakaudesta tietenkin johtui, että rahaolot kiristyiivät. Suomen Pankki koroitti vuoden lopulla parikin kertaa diskonttauskorkoaan ja yksityispankit seurasivat luonnollisesti perässä.

Rahaolujen kiristymisestä oli seurauksena vararikkojen ja vekseliprotestien lisääntyminen. Varsinkin vuoden lopulla lisääntyivät vekseliprotestit huomattavasti. Niinpä joulukuulla protesteerattiin kaikkiaan 1,021 vekseliä, mikä on suurin maassamme yhden kk. aikana protesteerattujen vekselien lukumäärä. Kaikkiaan protesteerattiin kuluneen vuoden aikana 7,354 vekseliä, raha-arvoltaan 42,6 milj. mk. Vuonna 1927 oli protesteerattujen vekselien raha-arvo 37,5 milj. mk.

Siirtomaatavaroilla oli kuluneen vuoden aikana laskeva suunta. Tämä koskee vehnäjauhoja ja ulkolaista sokeria. Tuotantomaisissa saadut runsaat sadot painoivat näiden hintoja alas. Alenevaan suuntaan vaikuttivat myöskin vuoden alussa voimaanastuneet tullialennukset.

Oman liikkeemme alueella vaikeutti talouselämää myöskin epäedullisesta säästä johtunut huono sato. Hallakin vieraili eri paikoissa pitäjäämme, turmellen varsinkin kauraa.

Rakennustoiminta oli paikkakunnallamme paljon vilkkaampaa kuin edellisinä vuosina. Itsenäistyneet maanviljelijät tekivät vointinsa mukaan korjauksia kiinteistöissään. Näyttää siltä, että tavallisesti käydään ensin uudistamaan

) 4 (

navettaa ja sen jälkeen vasta käydään käsiksi asuinrakennukseen. Rakennustoiminnan vilkkautta paikkakunnallamme kuvaa se, että liikkeemme välitti kuluneena vuotena sementtiä 560 astiaa. V. 1927 välitettiin ainoastaan 250 astiaa.

Edistysmielisen Osuuskauppaliikkeen toiminta edistyi kuluneena vuotena myyntiin, jäsenmäärän lisäykseen, säästökassatoimintaan y. m. eri toimihaaroihin nähden ilahduttavasti, kuten jälempänä yksityiskohtaisemmin selviää.

Tarkastaessamme meidän oman liikkeemme toimintaa kuluneen vuoden ajalta, saamme todeta, että se on ollut kaikin puolin menestyksellistä. Kulunut vuosi oli liikkeemme toiminnassa 21 toimivuosi. Myyntimme kohosi ensi kerran yli 3 milj. markan. Säästökassamme vakiinnutti mainettaan edullisena ja käytännöllisenä talletuspaikkana. Puhdasta ylijäämää voitaneekin myöskin pitää varsin tyydyttävänä.

Toimintaa kuluneen vuoden ajalta selostamme lähemmin seuraavassa:

Jäsenet.

Vuoden alussa oli osuuskunnassamme jäseniä.	699
Uusia jäseniä liittyi	23
	722
Erosi ja erotettiin	40
Jäsenmäärä 31/12 —28	682

Hallintoneuvosto tarkasti jäsenluettelon ja poisti sieltä kuolleiden ja paikkakunnalta poismuuttaneiden nimet. Siitä syystä jäsenmäärä oli vuoden lopussa pienempi kuin vuoden alussa.

Ammatiltaan jakaantuivat jäsenet seuraavasti:

) 5 (

	Mieh.	Naisia	Yhteensä
Tilallisia ja itsenäisten tilojen vuokraajia	12	8	20
Torppareita ja pientilallisia	209	114	323
Maanviljelystyöväkeä	164	82	246
Virkamiehiä y. m.	1	1	2
Pikkuliikkeen harjoittajia y. m.	11	5	16
Teollisuus- ja kaupunkityöväkeä	46	20	66
Muuta työväkeä	4	1	5
Vapaiden ammattien harjoittajia	—	2	2
Muita	1	—	1
Ryhmäjäseniä	1	—	1
Yhteensä	449	233	682

Merkittyjen osuukien luku oli 31/12 —28 1,432.

Toimipaikat ja liikevaihto.

Liikkeen kuluneen vuoden myynti oli 3,163,851:68. Vuoden 1927 myynti oli 2,788,804:23. Lisäys edellisen vuoden myyntiin on 375,047:45. Prosenteissa on lisäys 13.4 %. Liikkeen toimipaikkojen luku oli sama kuin edellisenäkin vuotena, nim. 4 myymälää ja 2 jakelupaikkaa. Toimipaikoittain jakaantui myynti seuraavasti, verrattuna v. 1927 myyntiin: (Katso taulukkoa seur. sivulla).

Kuukausittain jakaantui myynti (Katso 6:lla sivulla olevaa taulukkoa).

Tavaraostot.

Tarvittavat tavarat on ostettu pääasiassa Osuustukku-kaupalta (OTK:lta). Yksityisiltä ostoon on turvauduttu ainoastaan tilapäisessä tarpeessa ja silloin kun OTK:lla ei

) 6 (

	V. 1928	V. 1927	Lisäys
Pääliike	949,388:70	805,380:78	114,007:92
Nummi	841,764:37	752,568:—	89,196:37
Tuiskula	511,995:58	471,895:45	40,100:13
Vuorenmaa	476,376:23	445,489:80	30,886:43
Jakelupaikka Järvenpäässä	179,426:80	155,770:20	23,656:60
» Kankaanpäässä	204,900:—	157,700:—	47,200:—
Yhteensä	3,163,851:68	2,788,804:23	375,047:45

ole tarvittavaa tavaraa ollut. Ostot OTK:lta tekivät 84,6 % myynnistä. Tavaraa ostettiin kaikkiaan

Smk. 3,031,699: 52 arvosta.

Edellämainittu ostosumma on ostettu seuraavista paikoista:

OTK:lta ja K.K:lta	2,701,324: 02
Toisilta osuuskaupoilta ja Hankkijalta	108,544: 40
Käteisostot	162,822: 05
Yksityisiltä tukkuliikkeiltä	59,009: 05
	<u>Smk. 3,031,699: 52</u>

Allamainitusta luettelosta selviää tärkeimpien tavaroiden hankintasummat:

Väkirehuja	126,842 kg	268,972: —
Kahvia, raakana	9,084 kg	245,663: —
» paahdettuna	515 kg	262,843: —
Savukkeita	1,957,000 kpl	242,920: —
Vehnäjauhoja	52,043 kg	238,174: —
Rautaa, rautatav. ja rakennusain.		226,934: —
Sokeria	27,812 kg	213,791: —
Valmista vaate- ja lyhyttavaraa		154,474: —
Puuvillakangasta	14,328 mtr	137,414: —

) 7 (

Kuukausittain jakaantui myynti seuraavasti:

Kuukausi	Pääliike	Nummi	Tuiskula	Vuorenpää	Järvenpää	Kankaanp.	Yhteensä
Tammikuu	58,025 50	47,779 70	30,636 —	22,483 95	11,895 —	14,000 —	184,820 15
Helmikuu	62,658 15	52,074 —	32,882 90	27,960 50	11,005 —	15,100 —	201,680 55
Maaliskuu	74,071 60	66,232 75	41,355 75	45,941 05	14,327 75	18,000 —	259,928 90
Huhtikuu	76,155 05	68,734 70	45,918 15	37,692 60	15,860 —	15,800 —	260,158 50
Toukokuu	91,231 75	81,137 37	44,858 58	43,215 98	15,322 35	15,700 —	291,466 03
Kesäkuu	79,823 60	82,476 60	51,132 65	46,195 90	16,723 40	19,700 —	296,052 15
Heinäkuu	89,903 70	85,977 45	50,728 75	34,464 80	14,150 30	18,200 —	293,425 —
Elokuu	93,111 90	76,514 10	55,287 15	45,551 75	15,008 70	17,300 —	302,773 60
Syyskuu	78,856 05	67,403 25	37,445 55	53,709 50	17,338 10	22,000 —	276,752 45
Lokakuu	80,901 05	65,024 75	38,319 40	33,131 15	13,020 —	14,600 —	244,996 35
Marraskuu	77,567 95	66,485 30	34,686 50	32,443 55	15,688 20	17,000 —	243,871 50
Joulukuu	87,084 40	81,924 40	48,744 20	53,585 50	19,088 —	17,500 —	307,926 50
Yhteensä	949,388 70	841,764 37	511,995 58	476,376 23	179,426 80	204,900 —	3,163,851 68

) 8 (

Kristallisokeria	19,609 kg	112,493: —
Kananmunia	5,839 kg	97,983: —
Apulantoja	112,250 kg	108,724: —
Margariinia	5,388 kg	89,792: —
Kalossia ja jalkineita	986 paria	83,791: —
Maanvilj.koneita ja polkupyöriä	40 kpl	62,325: —
Sementtiä	560 astiaa	57,253: —
Ryynejä	11,633 kg	56,349: —
Petroolia	20,185 kg	45,285: —
Bentsiiniä	8,048 kg	40,447: —
Hedelmiä		36,725: —
Puuovillalankaa	1,530 naulaa	32,733: —
Villakangasta	1,140 mtr	30,497: —
Tulitikkuja	15,600 punttia	30,425: —
Karamellejä		28,877: —
Nauloja	7,460 kg	27,391: —
Lasi- ja porsliinitavaraa		22,944: —
Teknillisiä teoksia		20,202: —
Nahkaa ja valjaita		20,918: —
Lardia	1,225 kg	16,766: —
Oljyja ja voiteluaineita		13,762: —
Virvoitusjuomia	10,189 pulloa	13,156: —
Perunajauhoja	3,200 kg	13,631: —
Hiiivaa	2,945 pakettia	13,096: —
Saippuaa ja puhdistusaineita		12,761: —
Keksejä ja korppuja		12,084: —
Konelankaa	563 tusinaa	11,274: —
Suolaa	40,981 kg	9,592: —
Teetä ja sikuria		8,356: —
Köysiteoksia		7,895: —
Mausteita		7,733: —
Kuivaa leipää	1,225 kg	6,377: —
Maalijauhoja		6,131: —
Piipputupakkaa		5,329: —

Säästökassaliike.

Huolimatta vuoden lopulla vallinneesta kireästä rahasta saavutti säästökassamme talletusmäärän ja tallettajien

) 9 (

lukuun nähden kuluneella vuodella huomattavan lisäyksen. Tallettajien lukumäärässä, verrattuna osuuskunnan koko jäsenmäärään, olimme piirissämme edelleenkin ensimmäisellä tilalla, koko maan edistysmielisten osuuskappojen joukossa olimme viidennellä tilalla. Liikkeemme jäsenkunnasta on 95,3 % hankkinut itselleen säästökassan vastakirjan. Pieni hyppäys tallettajien luvussa vielä ylöspäin ja liikkeemme pääsee 100 prosenttisten joukkoon. Puuttuu ainostaan 4,7 %.

Säästökassan talletuskanta oli vuoden alussa 1,014,801: 63
Talletukset lisääntyivät 159,844: 89
Yhteensä 1,174,646: 52

Vastakirjoja oli käytännössä vuoden alussa 587
Uusia vastakirjoja avattiin 73
660
Vanhoja kuoletettiin 10
Käytännössä vuoden lopussa 650

Talletusten keskimääräinen suuruus kutakin vastakirjaa kohden oli 1,807: —. Edellisenä vuonna se oli 1,728: —.

Seuraavasta taulukosta selviää säästökassatoiminta kuukausittain. Vuoden viiden ensimmäisen kuukauden aikana on talletusten lisääntyminen ollut verrattain runsasta. Kesäkuukausina, jolloin rakennustoiminta on vilkkaammillaan muodostuivat säästöstäotot suuremmiksi kuin säästöönpanot. Syksyllä kannettiin tulo- ja omaisuusveron yhteydessä maiden lunastushintoja, se myöskin lisäsi säästöstäottoja.

Säästökassankorko oli alkupuolella vuotta 7 % ja loppupuolella vuotta 6½ %. Kuluvan vuoden alussa nostettiin korko 7 % ja huhtikuun 1 p:stä lähtien maksetaan korkoa talletuksille 7½ %.

) 10 (

Säästökassa v. 1928.

Kuukausi	Panot		Otot		Lisäys Smk.	Vähennys Smk.
	erässä	Smk.	erässä	Smk.		
Tammikuu . .	90	84,340	—	23	36,731	85
Helmikuu . .	42	85,799	—	15	23,089	41
Maaliskuu . .	48	64,415	—	24	32,139	66
Huhtikuu . .	29	96,040	—	24	30,282	60
Toukokuu . .	40	86,684	—	35	38,538	25
Kesäkuu . .	28	47,557	—	57	109,169	26
Heinäkuu . .	22	30,070	—	30	38,960	—
Elokuu . .	32	15,713	—	31	27,503	38
Syyskuu . .	17	23,185	—	35	55,555	95
Lokakuu . .	17	10,471	—	59	86,624	38
Marraskuu . .	39	37,083	—	37	39,849	89
Joulukuu . .	40	34,235	—	21	15,365	92
Yhteensä	444	615,592	—	391	533,810	55
				Korot 30/6 — 28	39,817	73
				Korot 31/12 — 28	38,245	71
					353,428	75
					193,583	86
				Lisäys	159,844	89

Lainatiliä ovat käyttäneet ne henkilöt, jotka eivät ole osuuskunnan jäseniä.

Tilillä oli vuoden alussa 157,610: 48
Talletettiin 113,288: —
Hyvitettiin koroilla 11,123: 36
292,021: 84
Nostettiin talletuksia 104,951: 81
Talletukset 31/12 — 28 187,070: 03

Lainatilillä oli vuoden lopussa 71 tallettajaa.

) 11 (

Kiinteistöt.

Kiinteistöissä tehtiin tarpeellisia korjauksia. Autotalliin laitettiin sisäseinä. Väliin pantiin vuoraushuopa, sekä laitettiin talliin uuni, joka eristettiin laudoituksella. Autotalli saatiin siten lämpimäksi, joka on varsin tärkeä auton säilyttämisen kannalta. Edellämainittu kunnostaminen tuli maksamaan 5,999: 65. Pääliikkeen makasiinissa tehtiin erilaisia korjaustöitä. Laitettiin kalkki- ja suolasalvot sementistä, sekä tehtiin rottien pääsyn ehkäisemiseksi lattiasta vasten seinän vieriin sementtisuojus. Edellämainitut korjaukset tulivat maksamaan 4,401: 80.

Kiinteistöjen arvosta poistettiin tilinpäätöksessä 8,417: 70. Kiinteistöt olivat vuoden lopussa kirjatut seuraavista arvoista:

Pääliike	92,963: 19
Nummi	7,834: —
Tuiskula	10,000: —
Vuorenmaa	34,139: 80
Peipohjan makasiini	15,000: —

Yhteensä Smk. 159,936: 99

Kalustot.

Kalustoon hankittiin vaakoja, munalaatikoita y.m. pienempää. Kaluston arvosta poistettiin tilinpäätöksessä 7,504: 80. Kalustot olivat vuoden lopussa kirjatut seuraavista arvoista:

Pääliike	58,540: 24
Nummi	1: —
Tuiskula	1: —
Vuorenmaa	1: —
Auto	9,000: —

Yhteensä Smk. 67,543: 24

) 12 (

Vakuutukset.

Osuuskunnan omaisuuserät ovat vakuutettu seuraavasti:

Vakuutuspaikka	Rakennuksia	Tavaravarastot	Kalustot	Yhteensä
Päämyymälä	215,000 —	535,000 —	110,000 —	860,000 —
Nummi	51,600 —	110,000 —	1,500 —	163,100 —
Tuiskula	52,000 —	80,000 —	1,000 —	133,000 —
Vuorenmaa	54,600 —	70,000 —	3,000 —	127,600 —
Peipohja	25,000 —	80,000 —		105,000 —
Järvenpää		13,000 —		13,000 —
Kankaanpää		20,000 —		20,000 —
Yhteensä	398,000 —	908,000 —	115,500 —	1,421,700 —

Kaikki vakuutukset ovat Paloapuyhdistys Kansassa.

Valistustyö.

Maaliskuun 4—7 p:nä järjestettiin vapaajuhlia jokaisen myymälän alueella. Juhlissa oli puhujana K.K:n edustaja herra Rudolf Lahti. Paitsi juhlapuhetta, oli juhlissa ohjelmana näytelmä (muualla paitsi Yttilässä ja Vuorenmaassa), runoja, kertomuksia ja elokuvaesitys. Vuorenmaassa ei elokuvia voitu esittää, kun siellä ei ollut sähkövaloa. Lapsille järjestettiin erikoiset juhlit muualla paitsi Vuorenmaassa. Lapsien juhlan ohjelmasta mainittakoon elokuvaesitys »Pekka Puupää».

Suurena apuna valistustilaisuuksien järjestämisessä on kuuluneena aikana ollut »Naiset Mukaan»toimikunta. Sanotun toimikunnan valitsi hallintoneuvosto 28. 5. 1928 pitämässään kokouksessa. Toimikuntaan ovat kuuluneet: rouvat Hilja Hannuniemi, puheenjohtajana, Aino Pakarinen,

) 13 (

rahastonhoitajana ja sihteerinä, Fanny Lehtonen ja Sanni Aaltonen, sekä neiti Helmi Hongisto. Toimikunta on järjestänyt kahdet lasten ulkoilma-juhlat, toiset Yttälässä ja toiset Tuiskulan työväentalolla. Ohjelmassa oli erilaisia kilpailuja tytöille ja pojille, sekä muuta lapsille sopivaa ohjelmaa. »Pekka Puupää» piti m.m. puheen ja jakoi lapsille tuomisiaan. Kun N. M. -toimikunta järjesti kahdet maksulliset iltamat, ei edellämainitut vapaajuhlat rasittaneet ollenkaan liikkeemme kustannustiliä. Toimikunnan kassaan karttui rahaakin niin paljon, että se lähetti kaksi jäsentään K.K:n järjestämille naisten kursseille Helsinkiin. Toimikunnan muusta työstä mainittakoon lasten kuusi-juhlan järjestäminen Kepolan työväentalolla.

Kuluttajain Lehteä on edelleenkin tilattu sitä haluaville liikkeen jäsenille. Lehti on tilattu jatkuvasti, eikä tilaajien ole tarvinnut sitä vuoden vaihteessa uudistaa. Lehteä on tilattu kertomusvuonna 530 vuosikertaa. Hallintoelinten jäsenille on tilattu »Osuusliike Lehti» ja henkilökunnalle »Työtoveri». Kuluneen vuoden valistustyöstä mainittakoon vielä, että Kuluttajain Lehdessä julkaistiin liikkeemme 20-vuotisen toiminnan johdosta erikoinen juhlasivu. Valistusviikon aikana lähetettiin jäsenperheemme emännille erikoinen valistusviikon postikortti. Edellämainittujen lisäksi ovat hallintoelimiemme jäsenet ja henkilökunta tehneet vointinsa mukaan osuuskaupallista valistustyötä jäsenkuntamme keskuudessa. Varsinkin voivat hallintoelimiemme jäsenet jäsenistön valitsemassa luottamusmiesominaisuudessa tehdä suurimerkityksellistä agitatsioonityötä liikkeen hyväksi.

Huoltotoiminta.

Hautausvakuutus on kuluneena vuotena ollut voimassa. Vakuutettuja jäseniä oli 465. Kuolemantapauksia sattui

) 14 (

vakuutettujen keskuudessa 7 (edellisenä vuotena 12). Alla mainitut jäsenet kuolivat, joiden perheille maksettiin 500:— mk. kullekin:

Sarin, Kalle,	jäsen N:o	262.
Mäntylä, Kustaa »	»	18.
Jaakkola, Juho »	»	437.
Haanpää, Frans »	»	713.
Sointula, Frans »	»	84.
Erkkilä, August »	»	238.
Rosendahl, J. »	»	332.

Vakuutettujen jäsenten lukumäärä oli kertomusvuonna paljon runsaampi kuin v. 1927, jolloin vakuutettuja oli 360. Kuluvana vuotena tulee vakuutettujen lukumäärä vielä kohoamaan.

Edistysmielisen osuuskauppaväen jäsenistä oli v. 1928 vakuutettuja 83,478 jäsentä. Kuolemantapauksia sattui vakuutettujen keskuudessa 1,504. Vakuutusmaksuina on suoritettu 752,000:—.

Hallinto.

Osuuskuntakokouksia on pidetty kaksi. Aluekokouksia on pidetty päämyymälän, Tuiskulan ja Vuorenmaan myymälän alueilla, kaksi kussakin. Nummen myymälän alueella ei aluekokousta pidetty, sillä siellä pidettiin molemmat osuuskunnan varsinaiset kokoukset. Osuuskunnan varsinaisissa kokouksissa on käsitelty 23 asiaa.

Hallintoneuvosto on kokoontunut 6 kertaa, jolloin on käsitelty 58 asiaa. Hallintoneuvostoon ovat kuuluneet vakinaisina jäseninä F. Lehtonen, puheenjohtajana, Y. Lehtinen, varapuheenjohtajana, sekä F. Mikkola, A. Jokela, K. Hongisto, J. V. Pajunen, V. Setälä, F. Hjerpe ja F.

) 15 (

Virtanen; varajäseninä: Aug. Halme, F. Lahtinen ja E. Lehtinen.

Johtokuntaan ovat kuuluneet: E. Hannuniemi, puheenjohtajana, K. Vanhapäkki ja K. Isotalo. Johtokunta on kokoontunut 16 kertaa ja käsitellyt 80 asiaa.

Myymäläneuvostot ovat toimineet Nummen, Tuiskulan ja Vuorenmaan myymälän alueilla. Myymäläneuvostoihin ovat kuuluneet Nummessa: F. Mikkola, Y. Lehtinen, K. Laine ja alkupuoella vuotta E. Sointula ja hänen kuoltuaan A. Järvinen. Tuiskulassa: V. Setälä, F. Nurmi ja E. Lepistö. Vuorenmaassa: F. Virtanen, F. Kööminen, K. Niemi ja V. Mäenpää.

Henkilökunta.

Henkilökuntaan kuului vuoden lopulla seuraavat henkilöt:

Hannuniemi, Eino, liikkeenhoitaja	28/6 —26 alkaen,
Aaltonen, Kustaa, myymälänhoitaja	1/3 —23 »
Palomäki, Alina, »	12/3 —23 »
Pakarinen, Pekka »	23/4 —27 »
Laivanen, Vihtori, autonkuljettaja	1/5 —26 »
Laine, Oiva, myyjä	5/2 —27 »
Vainio, Helmi »	2/7 —27 »
Aaltonen, Martta, harjoittelija	1/5 —28 »
Muntila, Aarne, »	29/10—28 »

Henkilökunta on ollut lainmäärämällä tavalla tapaturmavakuutettu. Sen lisäksi ovat vuoden yhtämittaisesti liikkeen palveluksessa olleet ryhmähenkivakuutuksessa.

Liiketulokset ja taloudellinen asema.

Liikkeemme viime vuoden tulokset selviävät seuraavasta tiliasemasta. Bruttoylijäämä on 12.1 %. Kassa-alennus ja

) 16 (

korkotulot olivat 2.29 %. Yleiskustannukset ovat 3.23 %, palkat 3.71 %, korot 2.87 % ja poistot 0.5 %.

Tiliasema 31/12 —28.

Varat:

Rahaa kassassa	70,541: —
Tavaravarastot: Pääliikkeellä.	527,863: 10
Nummessa	107,198: 50
Tuiskulassa	65,441: 04
Vuorenmaassa	51,434: 86
	751,937: 50
Tilisaatavat	640,988: 15
Kalustot	75,048: 04
10 % poisto	7,504: 80
	67,543: 24
Kiinteistöt	168,354: 69
5 % poisto	8,417: 70
	159,936: 99
Osakkeet ja sijoitukset	142,383: 45
	<u>Smk. 1,833,330: 33</u>

Velat:

Tilivelat	3,955: 75
Säästökassatalletukset.	1,174,646: 52
Lainat	187,070: 03
Osuuspääoma	6,897: 87
Rahastot	336,168: 16
Varataan maksamattomiin kuluihin.	15,000: —
Voitto- ja tappioutililla	5,363: 46
Ylijäämä 1/1—31/12 —28	104,228: 54
	<u>Smk. 1,833,330: 33</u>

) 17 (

Voitto- ja Tappiotili.

Tulot:	
Myyntivoittoa pääliikkeellä	151,426: 69
» myymälöissä	221,614: 67
Kassa-alennuksia	12,155: 45
Korkotuloja	53,914: 29
Autotuloja	6,357: 70
Smk.	445,468: 80

Menot:	
Palkat	117,300: 05
Ajokulut	11,847: 45
Korot	90,953: 36
Valo ja lämpö	13,516: —
Autokulut	31,409: 40
Verot ja vakuutukset	15,865: 85
Kiinteistö- ja kalustokulut	9,401: 80
Eroittamattomia kuluja	20,023: 80
Kaluston poisto	7,504: 80
Kiinteistön poisto	8,417: 70
Maksamattomia kuluja	15,000: —
Ylijäämä 1/1—31/12 —28	104,228: 54
Smk.	445,468: 80

Toimipaikkojen kannattavuus.

Liikkeen myymälöitä, lukuunottamatta päämyymälää on tarkastettu kaksihintalaskutuksen perusteella. Kaikki myymälät ovat tuottaneet laskutuksen mukaisen tuloksen. Kun myöskin päämyymälän myyntiylijäämä on varsin tyydyttävä, muodostui lopputulos hyväksi. Seuraavat taulukot selvittävät lähemmin eri myymälöiden tulo- ja menopuolta.

) 18 (

Myymälöiden tuloslaskelma 31. 12. 1928.

Tulot:

M y y m ä l ä	Myyntiylijäämä	%	Kassa-alennukset	Yhteensä Smk.
Päämyymälä	151,426 69	11.35	4,834 95	156,261 64
Nummi	102,683 47	12.2	3,367 05	106,050 52
Tuiskula	68,021 65	13.28	2,047 95	70,069 60
Vuorenmaa	50,909 55	10.68	1,905 50	52,815 05
	373,041 36	12.1	12,155 45	385,196 81

Menot:

M y y m ä l ä	Palkat	Ajat	Korot	Muut kulut	Ylijäämä	%	Yhteensä Smk.
Päämyymälä	33,925 05	17,741 38	16,907 58	53,348 60	34,339 03	2.57	156,261 64
Nummi	17,850 —	11,111 28	9,259 40	33,670 56	34,159 28	4.06	106,050 52
Tuiskula	12,075 —	6,758 33	5,631 95	20,479 80	25,124 52	4.9	70,069 60
Vuorenmaa	13,050 —	6,288 16	5,240 14	17,631 04	10,605 71	2.22	52,815 05
	76,900 05	41,899 15	37,039 07	125,130 —	104,228 54	3.29	385,196 81

) 19 (

Johtokunnan ehdotus ylijäämän käyttämistä.

Tilivuoden ylijäämän 104,228: 54 ja edellisen vuoden käyttämättömän ylijäämän 5,363: 46, yhteensä 109,592: — ehdottaa johtokunta käytettäväksi seuraavalla tavalla:

Vararahastoon 50 %.	54,796: —
Ostohyvitystä 1 %.	31,000: —
Hautausvakuutukseen	6,000: —
Valistusrahastoon	3,000: —
Rakennusrahastoon	6,000: —
Hallintoneuvoston käyttörahastoon	2,000: —
Johtokunnan käyttörahastoon	1,000: —
N. M. toimikunnalle	500: —
Hämeen—Satakunnan Osuuskauppaliitolle	300: —
Voitto- ja Tappioutilille jää	4,996: —
	<u>Smk. 109,592: —</u>

Osuuskunnan rahastot.

Jos osuuskuntakokous hyväksyy johtokunnan ehdotuksen, tulevat osuuskunnan rahastot olemaan seuraavat:

Vararahasto	319,668: 36
Käyttörahasto	50,894: 66
Johtokunnan käyttörahasto	1,672: 75
Rakennusrahasto	15,000: —
Stipendirahasto	1,200: —
Lahjoitusrahasto	1,210: —
Kirjastorahasto	200: —
Maksamattomien ostovoittojen rahasto	2,205: 68
	<u>Siirto 392,051: 45</u>

) 20 (

	Siirto 392,051: 45
Osuuspääoman korkojen rahasto	480: 51
Hautausvakuutusrahasto	11,432: 20
	<u>Smk. 403,964: 16</u>

Köyliössä, helmikuun 27 p:nä 1929.

Kalle Isotalo. Oskar Ilola.
Eino Hannuniemi.

) 21 (

Tilintarkastuslausunto.

Valittuina tarkastamaan Köyliön Osuuskaupan r.l. hallintoa, hoitoa ja tilejä tilikaudelta tammikuun 1 p:stä 1928 joulukuun 31 p:ään 1928 olemme tämän tehtävän suorittaneet. Tällöin olemme tutustuneet johtokunnan, hallintoneuvoston ja osuuskunnan pöytäkirjoihin, tavaraluetteloihin, liikkeen kirjanpitoon ja liikkeen toiminnan tarkkailuun. Tarkastuksen tuloksena saamme esittää seuraavaa:

1. Käteiset rahavarat vastasivat tarkastuspäivän rahatilin eroitusta.
2. Liikkeen tulo- ja menoerät olivat asialliset ja todisteiden mukaan oikein kirjatut.
3. Tavaravarastot ovat tiinpäätöksessä hinnoitettut vakavaraisuusnäkökohdat huomioonottaen.
4. Kiinteistöt, irtaimisto ja arvopaperit vastasivat niille tilinpäätökseen merkittyjä arvoja.
5. Velat myyjille todettiin asianomaisilta hankituilla tilijäljennöksillä.
6. Liikkeen rahastot ja muut velkaerät olivat vastavien tilien mukaisina tilinpäätökseen merkityt.
7. Säästökassaliikettä on hoidettu sille vahvistettujen sääntöjen mukaisesti ja OTK:n jatkuvan valvonnan alaisena. Kassareservi oli sen suuruinen ja siten sijoitettu kuin säännöt määräävät.
8. Kirjanpito on hoidettu huolellisesti ja siten, että eri toimipaikkojen tarkka seuraaminen on sen avulla mahdollinen. Kirjanpito on hallintoneuvoston puolesta tarkastettu ja kassantarkkailuja toimeenpantu.
9. Tarkastuksessa olemme saaneet sen käsityksen, että liikettä on hoidettu huolellisesti ja asianharrastuk-

sella ja että tilinpäätös on laadittu vakavaraisuusperiaatteita silmälläpitäen.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme, että tilinpäätös vahvistettaisiin ja asianomaisille tilivelvollisille myönnettäisiin vastuuvapaus vuodelta 1928.

Johtokunnan ehdotusta vuosiylijäämän käyttämisestä puollamme.

Köyliössä, helmikuun 8 päivänä v. 1929.

Armas Railo,

K.K:n määräämä tilintarkastaja.

Väinö Syrjä, Aug. E. Vähätalo,
Paikalliset tilintarkastajat.

Hallintoneuvoston lausunto.

Hallintoneuvosto tarkasti tänään pitämässään kokouksessa johtokunnan laatiman vuosi- ja tilikertomuksen, sekä tilintarkastajain lausunnon. Osuuskunnan sääntöjen perusteella jättää hallintoneuvosto ne osuuskunnan kevätkokouksen käsiteltäväksi ja ehdottaa, että tilinpäätös vahvistettaisiin ja ylijäämä käytettäisiin johtokunnan ehdottamalla tavalla.

Köyliössä, helmikuun 27 p:nä 1929.

Yrjö Lehtinen,
puheenjohtaja.

Keskusjärjestöt.

Kulutusosuuskuntien Keskusliitto. K.K., edistysmielisten osuuskauppain aatteellinen keskusjärjestö, hoitaa osuuskaupallista valistustyötä ja ammattiopetusta, antaa osuuskaupoille liikkeenhoidollisia ohjeita sekä suorittaa tilintarkastuksia. Näiden tehtävien ohella K.K. harjoittaa paperitavarain tukkukauppaa. K.K:lla on oma kirjapaino, kirjansitomo, tarkkailuvälinetehdas sekä paperipussitehdas. Osuuskaupoille välitettiin viime vuoden aikana tavaroita yhteensä 15 milj. markan arvosta. Tämä summa on 3,7 milj. markkaa suurempi kuin edellisen vuoden myyntimäärä oli.

K.K:hon liittyneiden osuuskauppain toiminta edistyi viime vuoden aikana vuoden loppupuolella vallinneesta pulakaudesta huolimatta reippaasti. Niihin liittyi vuoden aikana kaikkiaan 19,604 uutta jäsentä. Vuoden aikana poistettiin jäsenluetteloista yhteensä 8,263 jäsentä. Jäsenmäärä lisääntyi siis vuoden aikana 11,341:llä ja oli se vuoden lopussa 225,544. Osuuskauppain liikevaihto kohosi viime vuonna 1,364 milj. markkaan. Liikevaihdon lisäys edelliseen vuoteen verrattuna oli 137,5 milj. markkaa, eli 11,2 %. Myymäläin lukumäärä vuoden päättyessä oli 1,355, lisääntyen vuoden aikana 93:lla, kahvilain ja ruokalain lukumäärä oli 90, lisääntyen vuoden aikana 10:llä, ja tuotantolaitosten lukumäärä oli 160, lisääntyen vuoden aikana 5:llä. Säästökassaliikekin edistyi vaikeasta taloudesta ajasta huolimatta. Tallettajain lukumäärä vuoden päättyessä oli 110,572 ja talletuskanta 263,3 milj. markkaa. Tallettajain lukumäärä lisääntyi vuoden aikana 13,498:lla tallettajalla ja talletuskanta 42 milj. markalla. Vuoden päättyessä oli 85 säästökassaa toiminnassa.

Osuustukkukauppa. OTK:n liikevaihto oli vuonna 1928 813,5 milj. markkaa, ollen lisäys edellisestä vuodesta 123 milj. markkaa eli 17,8 %. Kun otetaan huomioon, että useiden tärkeiden kulutustavarain hinnoissa oli kuluneen vuoden aikana vallalla laskusuunta, on OTK:n liikevaihdon lisäys sitäkin huomattavampi ja osoittaa se, että kulutus on edelleen voimakkaasti keskittynyt edistysmielisiin osuuskauppoihin ja että osuuskaupat ovat entistä tarkemmin keskittäneet ostoksensa omaan keskusliikkeeseensä.

Omien tuotantolaitosten valmistus, joka v. 1927 oli raha-arvoltaan 43,1 milj. markkaa, kasvoi kuluneena vuotena 64,8 milj. markkaan, joten lisäys oli 50,5 %. Tämä osoittaa omien tuotantolaitosten valmisteiden saavuttaneen kuluttajien suosion. Eri tuotantolaitosten saavutukset olivat:

Jääsken ruisjauhomyllyn valmistus, joka v. 1927 oli 9,8 milj. kiloa jauhoja, raha-arvoltaan 28 milj. markkaa, kasvoi v. 1928 11,7 milj. kiloon, vastaten raha-arvoltaan 36,3 milj. markkaa ja oli tuotannon arvon lisäys siis 29,5 %. Jääsken myllyn valmisteet ovatkin hyvän laatunsa vuoksi tulleet kysytyiksi joka puolella maata ja etäisimmilläkin seuduilla.

Kahvipaahtimon valmistusmäärä oli 223,000 kiloa, raha-arvoltaan 8,5 milj. markkaa. V. 1927, jolloin paahtimo ennätti olla toiminnassa vain kolmisen kuukauden, oli valmistus 31,000 kiloa, raha-arvoltaan 1,2 milj. markkaa. Paahtimon valmistuksen voimakas lisääntyminen osoittaa paitsi sitä, että yksityisten paahtimoiden valmisteet ovat syrjäytyneet osuuskaupoista, myös sen, että kehitys meillä on voimakkaasti kulkemassa samaan terveeseen suuntaan kuin muuallakin, että paahdettu kahvi syrjäyttää osuuskaupoista paahdamattomat kahvit.

Tulitikkutehtaan tuotannon arvo oli 5 milj. markkaa, v. 1927 4 milj. markkaa.

Neulomon ja käsityöosaston valmisteiden arvo oli 6,8 milj. markkaa, v. 1927 4,9 milj. markkaa.

Pukimon valmisteiden arvo oli 2,7 milj. markkaa, v. 1927 1,9 milj. markkaa.

Teknokemiallisen tehtaan valmisteiden arvo oli 1,9 milj. markkaa.

Suolaamon valmisteiden arvo oli 1 milj. markkaa, v. 1927 0,8 milj. markkaa.

Tuotantolaitosten tuotteiden laadun säilyttämiseksi hyvänä ja entisestään parantamiseksi on vuoden kuluessa työskennelty vakavasti ja menestyksellä.

Vakuutusosakeyhtiö KANSA, joka kuluneen vuoden lokakuun 1 päivänä täytti 5 vuotta, on edelleenkin ripeästi kehittynyt. Henkivakuutusosasto myönsi v:n 1928 aikana 19,806 henkivakuutusta 188,3 milj. markan vakuutussummalle. Edellisen vuoden hankintatulokseen verrattuna oli vakuutusten luvussa lisäystä 961 vakuutusta ja vakuutussummassa 21.6 milj. markkaa.

Uusia hautausvakuutuksia myönnettiin kuluneen vuoden aikana 11,120 kpl. 5,6 milj. markan vakuutussummalle, joten henkivakuutusosaston hankintatulos kokonaisuudessaan oli 30,926 vakuutusta 193,9 milj. markan vakuutussummalle.

Yhtiön tapaturmavakuutusosasto myönsi viime vuoden aikana 3,305 uutta tapaturmavakuutusta n. 68 milj. markan työansiosummalle.

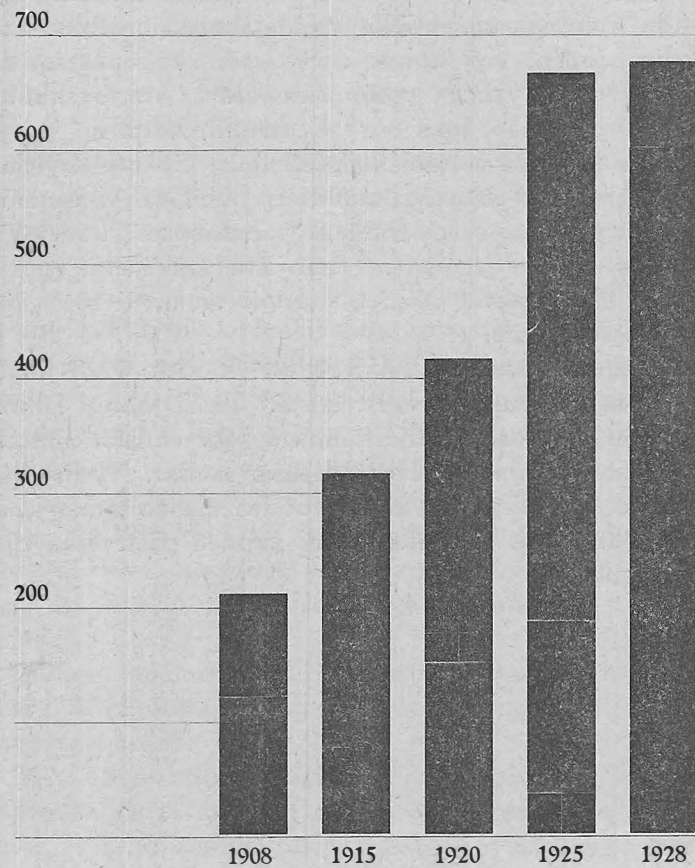
KANSA-yhtiön merkittävimpiin tapauksiin kuluneen vuoden aikana kuuluvat myös yhtiöjärjestyksen muuttaminen ja henkivakuutettujen saattaminen osalliseksi yhtiön voitosta. Yhtiöjärjestyksessä tapahtuneista muutoksista koskivat huomattavimmat yhtiön voitonjakoa, rahastoja

sekä yhtiön osakkaina olevien osuuskauppojen ja keskusjärjestöjen edustus-oikeutta yhtiökokouksessa. Viime mainittuun nähden määrää uusi yhtiöjärjestys käytettäväksi samaa äänioikeusjärjestelmää kuin mikä on käytännössä K. K:n edustajakokouksissa.

Kesäkuussa pidetty yhtiökokous valtuutti hallintoneuvoston valitsemaan yhtiölle voitonjakotavan henkivakuutuksiin nähden. Syyskuussa pitämässään kokouksessa hallintoneuvosto valitsi voitonjakotavaksi voittovakuutussummajärjestelmän, joka on vakuutetuille edullisin voitonjakotapa. Tämän voitonjakojärjestelmän mukaan käytetään vuotuinen voitto-osuus vakuutukseen liitettävän lisäsumman voimassapitämiseen. Lisäsummat vahvistetaan vuodeksi tai pariaksi etukäteen ja ovat ne tätänykyä vahvistetut vuosien 1929 ja 1930 ajaksi. Niiden suuruus on n. 8—16 % päävakuutussummasta.

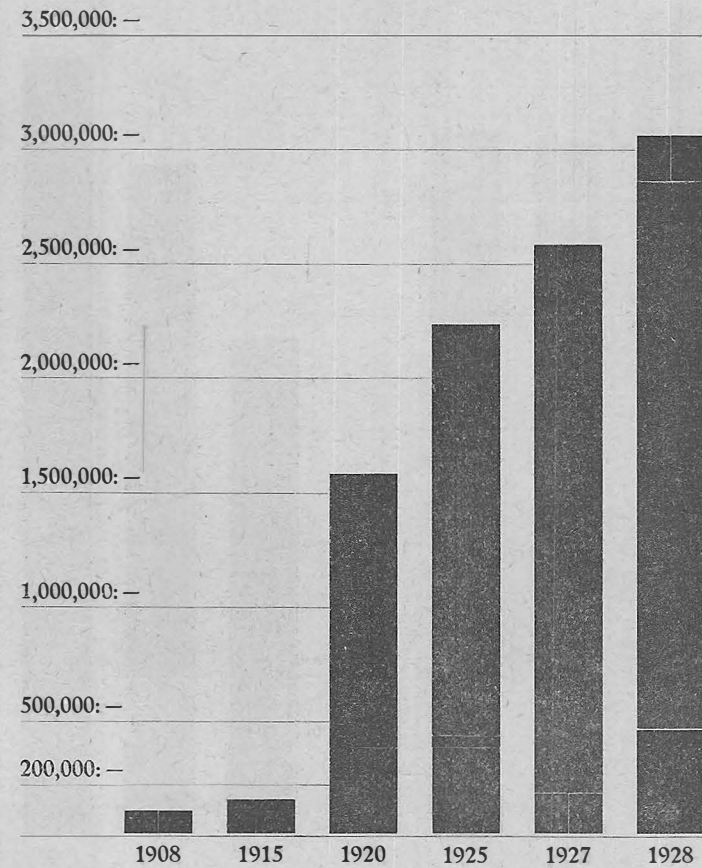
Paloapuyhdistys KANSA on vuoden 1928 aikana osoittanut huomattavaa edistymistä. Tämä johtuu lähinnä yhdistyksen uudelleenjärjestöinnistä sekä entistä kiinteämmästä yhteistoiminnasta Henki-Kansan kanssa. Yhdistyksen vakuutuskanta lisääntyi viime vuoden aikana ennätysmäärällä 408.5 milj. markalla, ja oli vuoden päättyessä 1,285 milj. markkaa.

Jäsenmäärä

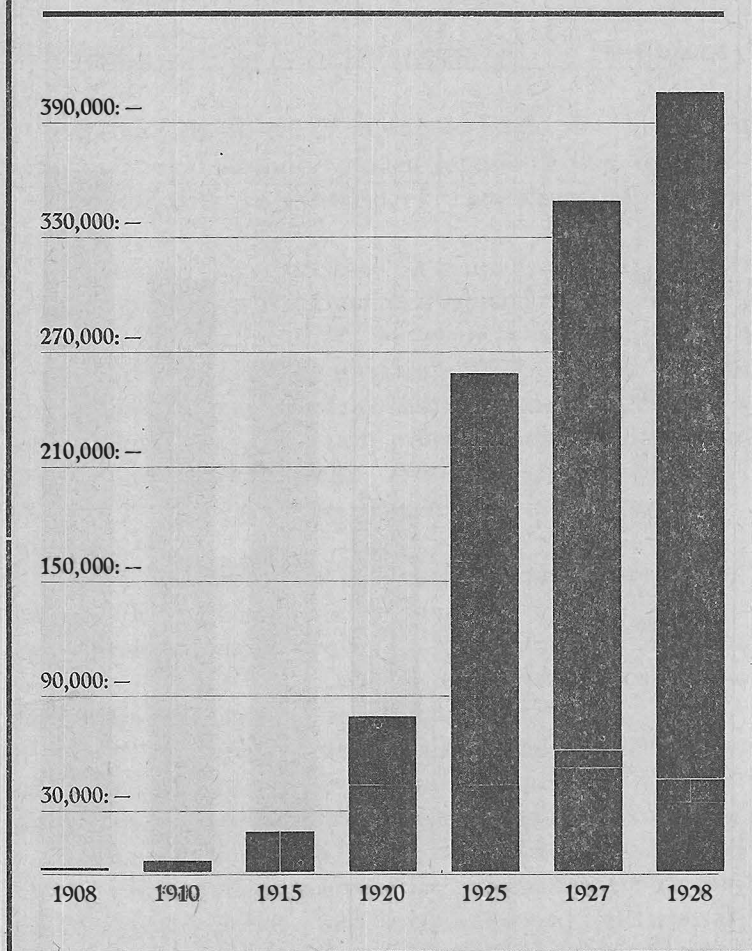
Taulu 1.

Myynti

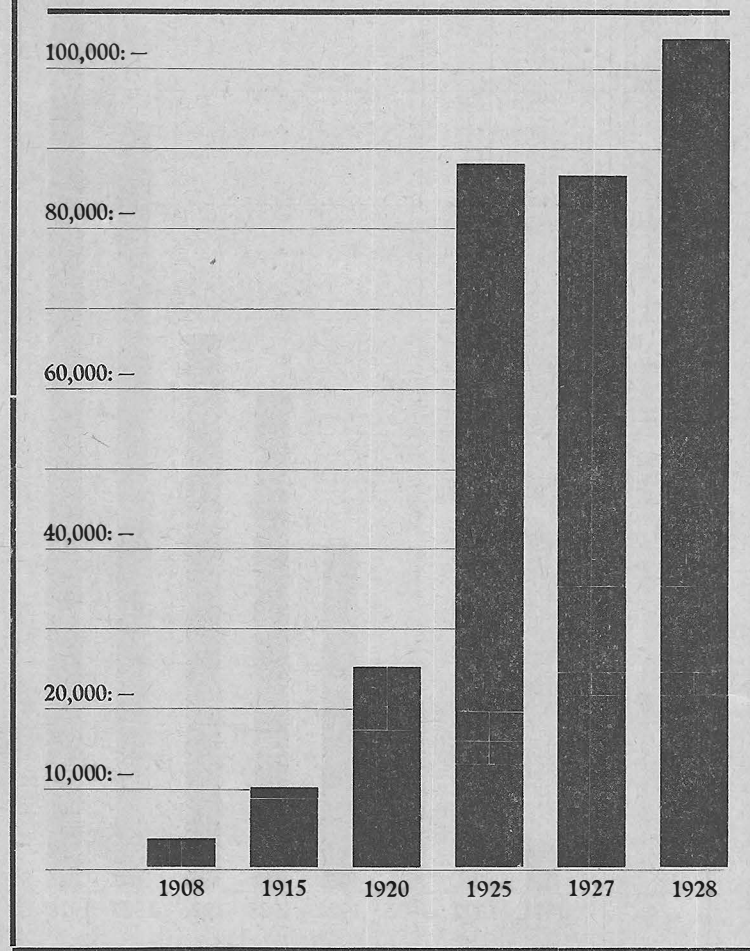
Taulu 2.

Omat rahastot

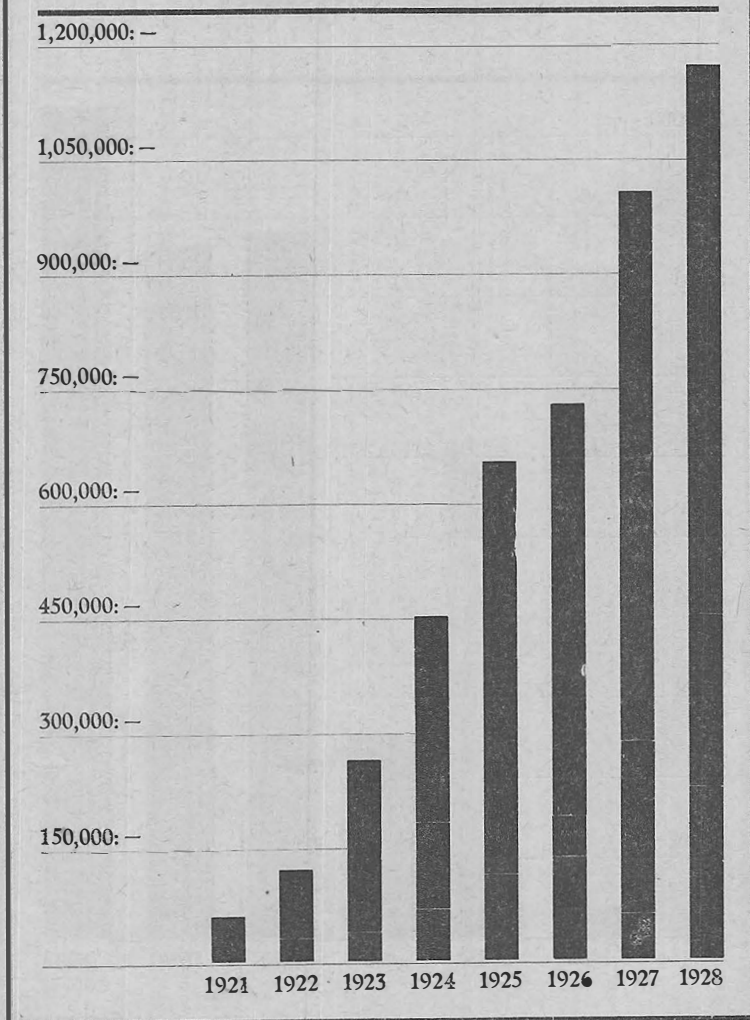
Taulu 3.

Puhdas ylijäämä

Taulu 4.

Säästökassa

Taulu 5.

TULI EI POLTA

eivätkä varkaat varasta niitä varoja, jotka
on talletettu liikkeemme säästökassaan

NE KASVAVAT KORKOA KOROLLE!

Tallettaminen sekä talletusten ulosotta-
minen käy vaivattomasti.

KORKO

HUHTIKUUN 1 PÄIVÄSTÄ LÄHTIEN

7½ %

**KÖYLIÖN
OSUUSKAUPPA
R. L.**